

BRASSÓI LAPOK

P O L I T I K A I L A P.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60 szám. - Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 k, fél évre 10 k, negyedévre 5 k.

Egyes szám ára 8 f., kapható:

kiadóhivatalban, Gröss G., Polanek F., és Friedmann F. által.

Felolós szerkesztő:

Dr. VAINA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmondosor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 24
3 hasábos garmondosor 16 f. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény.

Nyilttér sora 30 f.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Szászok aggodalma.

Brassó, okt. 31.

A magyar színügynek a kerületi rendszer életbeléptetésével történő rendezése nagy fejtörést okozott a szászoknak. Attól tartottak, hogy a kerületi rendszernek egyetlen célja a német színésznek teljes kiszorítása. Mert ha minden szini-kerületben csak egy társulat lesz jogosítva előadásokat tartani, akkor — így gondolkodtak és nagyon helyesen — ez az egy társulat nem lehet más mint magyar és a német társulat ilyen formán majd elszavalhatja hogy: nincsen számodra hely. A kolozsvári értekezleten azonban Festetich A. gróf kijelentette, hogy a német szintársulat kiszorítása az erdélyi rész szinikerület létesítése által egyáltalában nem céloztatik, sőt — a mit a német lapok nem emlitenek — az értekezlet többi tagjai is úgy nyilatkoztak ezen incidentaliter felmerült kérdésben, hogy egyáltalában nem tartanak helyesnek, ha ezen intézkedésnek bármily agresszív intentiója volna.

Drottelf nagyszebeni polgármester, a ki az értekezleten jelen volt, nagy megnyugvással vette tudomásul ezen kijelentést és megnyugvással habár némileg kételkedve fogadják azt a helybeli szász lapok is. Pedig ha valahol épen Brassóban nincs okuk kételkedni a szászoknak ezen kijelentés őszinteségében, mert egész Brassóban mindeddig nem csak békeségesen megfér egymás mellett a két szintársulat a magyar és a német, hanem a német szintársulat még hathatós támogatásban is részesült a magyarok és különösen a zsidók részéről, a mi semmi esetre sem helyeselhető, tekintettel arra a rideg, sőt mondhatni ellenséges magatartásra, a melyet a helyi német sajtó a magyar szintársulattal szemben tanúsított.

Nem kívánjuk mi, hogy a német

szintársulat Brassóból kitiltassék vagy egyáltalában itteni működésében bármiképpen is akadályoztassék, de azt meg kívánhatjuk, hogy akkor, a midőn a magyar társulat fennállása sincs biztosítva és különösen a midőn a szász atyafiak ilyen ellenséges álláspontra helyezkednek a magyar színészettel szemben, akkor a magyar ne pocskolja erejét a német színésznek támogatására, hanem támogassa erélyesebben és határozottabban a magunk színésztét. Ne sértődjék meg senki, de végre is ki kell mondanunk, hogy zsidó polgártársaink azzal, hogy összesen 10-en mondtizen aláírják a bérleti ívet, egyáltalában nem tettek eleget azon kötelezettségnek a melyet általunk készséggel elismert hazafias érzések és azután meg vagyoni helyzetük is ró reájok. Kevesebbet a német színháznak és többet a magyarnak.

A szász lapok panaszkodnak, hogy a szász közönség nem pártolja kellően a német szintársulatot. Talán csak nem megyünk el annyira a bolondulásig a nagylelkűségben, hogy mi tartsuk fenn nekik azt. Vagy erre törekeshet talán zsidó polgártársaink? Azon szíves bánásmód után, a melyben a legutóbbi választások után részesültek, nagyon csodálatos volna részükről ilyen törekvés.

Belföld.

Brassó, okt. 31.

A képviselőház tegnap kezdte tárgyalni a trónörökös házasságáról szóló törvény javaslatot. Az előadó után Kossuth Ferencz szólalt fel s pártja nevében kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el. Szünet után Zichy János gróf a néppárt nevében beszélt. Felszólaltak még: Holló Lajos, Mezössy Béla a javaslat ellen.

Körmöczbányán a tegnapelőtt tartott választáson Palkovics Emil rendőrkapi-

tányt Szmétanovics József városi főjegyzővel szemben nagy többséggel polgármesterré választották.

Külföld.

Brassó, okt. 31.

Rainer főherceg és neje tegnap délután az új házaspár tiszteletére dejeuner dinatoire-t adott, a melyen a legközelebbi családtagok voltak jelen. Az új házaspár délután 3 óra 35 pkor Trauenkirchenbe utazott.

Kínai lapok szerint a béketárgyalások simán folynak. A békefeltételek között ott van: Tuan hercegnek életfogytiglan tartó fogságra ítéltése, a császár visszatérése Pekingbe s korlátlan lakásjog az idegeneknek. A feltételeket — állítólag — már el is fogadták volna.

Szini-kerület.

Brassó, okt. 31.

I.

Mióta a „tél és tavasz” harc elcsendesedett, nem volt a szinipártolóknak olyan izgalmas értekezletük, mint a múlt hétfői, a melyen Festetich Andor gróf ur is mint a vidéki színész országos felügyelője jelen volt és talán gondolt is valamit, legalább is annyit, hogy: mégis nagy kurucok ezek a brassói magyarok.

És igaz is, hogy bizony kurucz legények vagyunk, különösen néha és rendszeren olyankor a mikor, azt senkise várna, senki se gondolná. De hát ez természetes. Az itteni harcokban, a melyekbe a nemzetiségek bennünket bele kényszerítenek, csakis kurucz legények áthatják meg a sarat.

De hát miféle kérdés is volt az, a mely azt a nagy izgalmat előidézte?

Az a kényszerűség talán, hogy a szinikerületek létesítése következtében meg kell válnunk a Tiszay-féle szintársulattól? Hiszen igaz, hogy ez a körülmény is alkalmas arra, hogy nagyobb hullámba hozza az érzelmeket, annyival inkább, mert Tiszayné, annak a Tiszaynak az özvegye, a ki a brassói magyar színügy körül érdemeket szerzett magának és a ki ezért közöttünk közkedveltségnek örvendett, semmiképpen se akar lemondani Bras-

Legnagyobb raktár: ékszer, arany és ezüst árukban, ezüst evőeszközök

Schweiczi zsebórákban: arany, ezüst és nickel stb.

Ezüst és fém övek. — Mindenféle öveknek ujjaalakítása.

Arany, ezüst és drágakövek bevásárlása.

Javító műhely.

leggyűrűk nagy választékban.

Helmbold L. Örökösei

ékszerészek

(tulajdonos: HELMBOLD VIKTOR)

Weisz-Mihály-utca 24. sz. a. (saját ház.)

sóról, a *kegyelet* pedig fellázad az emberben arra a gondolatra, hogy a Tiszay Dezső özvegyének kérelmét, mi a kik oly sokkal tartozunk Tiszay emlékének, elutasítsuk.

Mindazonáltal — legyen szabad ezt őszintén kimondanunk — nem hisszük, hogy a „háboru“ e kérdés miatt tört volna ki. Hiszen ugyanazok, a kik Tiszayné társulatának védelmére keltek, egytől-egyig azt is követelték, hogy a kolozsvári színház tagjai jöjjenek Brassóba előadásokat tartani! E kívánság megvalósulása pedig épen úgy utját vágná a Tiszay-féle társulat idejövételének, mint a kerületi rendszer vagy Micsey F. György vagy más színigazgató megválasztása. Ha karácsonykor a kolozsvári színészek jönének ide és nem Micsey társulata, az épen úgy lehetetlenné tenné a Tiszay-féle társulat idejövételét, mint a hogy lehetetlenné teszi azt a Micsey idejövetele.

A felháborodás oka tehát nem a Tiszay-féle társulatról való lemondás kényszerűsége, ha bár ez is fájdalmas, — hanem a *kerületi* rendszer létesítése, és pedig annál inkább, mert az:

1. ránk kényszeríti Micseyt
2. Micseyt kényszeríti ránk.

Sajátságos és mégis igaz, hogy mi most olyan dolog miatt háborodunk fel, a melyet úgy a színészek és színigazgatók, mint a szinpartolók és így mi magunk is, évek óta óhajtottunk és sürgettünk.

Méltóztassanak a kezökbe venni a „Színészek Lapja“-nak egyes évfolyamait és ott megtalálják leírva azt a küzdelmet, a melyet a Bánffy kormány nyal éveken át folytat az országos magyar színészegyesület azért, hogy létesítse már egyszer végre valahára a szini-kerületeket, mert csak ez képes megmenteni az elzüléstől és felvirágoztatni a magyar színészetet. És ugyancsak a „Színészek Lapja“-ban leírva találjuk azt a többféle tervezetet, a melyet szini-kerület alakítása céljából a színészegyesület kidolgozott és a belügyminiszterhez felterjesztett.

Es maga Tiszay Dezső is óhajtotta a szini-kerületek létesítését, sőt közremunkált annak megvalósításában, nem csak az által, hogy a múlt tavasszal részt vett a belügyminiszteriumban egy értekezleten, a mely épen a brassói magyar színügy érdekében tartatott, hanem oly módon is, hogy ezen az értekezleten egyenesen elfogadta a szini-kerület létesítését, illetőleg a megbízást és meg is kísérelte e feladatnak a megoldását, azonban sikertelenül.

Es méltóztassanak elolvasni azt a „Felhívást“, a melyet a havi-részletekben befizetendő bérletek első gyűjtése alkalmával, 1897. okt. 30. a „Brassói Nemzeti Szövetség“ adott ki. Ebben a „Felhívás“-ban a többek közt a következők is mondatnak:

„A Budapesten székelő „Országos Nemzeti Szövetség“ igazgatósága elhatározta az erdélyrészi magyar vándorszínészet rendezésének előmozdítását és ezen célból azon erdélyrészi városokat, a melyek hajlandók egy és ugyanazon magyar szintársulatot kebelökbe meghívni és így közös erővel támogatni, színiszövetséggé akarja egyesíteni és gondoskodni azok számára az erdélyrészi nemzetiségi viszonyok által feltételezett kitűnő erőkből álló olyan magyar szintársulatról, a mely valóban nemzeti missiót teljesítve a nevezett városokban felváltva a helyi vi-

szonyokhoz képest 1—2—3 hónapig tartson előadásokat és így egész évre biztosítva lássa létezését.

Az „Országos Nemzeti Szövetség“ ezen határozatából kifolyólag még f. évi július 6. 1207./1897. sz. a. felszólította a „Brassói Nemzeti Szövetség“-et ezen tervezet valósításában leendő közreműködésre és különösen annak kimutatására, hogy minő anyagi támogatásra számíthatna Brassóban ezen szintársulat.“

Es méltóztassanak elolvasni a „Brassói Lapok“-ban azt a kivonatossan közölt beszédet, melylyel Moór Gyula főesperes a szinibérlők legelső értekezletét 1898. tavaszán megnyitotta és látni fogják, hogy az is a szinikerület létesítését jelöli meg a brassói magyar színügy biztosításának eszközeül. És ezen eszmének akkor és azóta is soha senki ellene nem mondott, sőt a hétfői értekezlet szónokai között is alig találkozik egy, a ki ennek valóságát ne óhajtotta sőt az erre célzólag Brassóban csendben már rég megindult tervezetekben is részt ne vett volna.

Es ha ehhez még azt is hozzá vesszük, hogy a szászok is a kerületi rendszer létesítése által akarják fellendíteni színészetüket,*) akkor bátran kimondhatjuk, hogy a szinikerület létesítése úgy a szinpartolók, mint a színészeknek eleitől kezdve óhajtása volt és azt nem a kormány találta ki és erőszakolja ránk talán azért, hogy minket bosszantson, hanem megfordítva a *közvélemény* — laikus és nem laikus — *kényszerítette* arra a kormányt. Csodálatos! Laikus és nem laikus, színész és nem színész, mindenki egyiránt óhajtotta és kívánta a kerületi rendszer létesítését és most, midőn az *létesül*, akkor senkinek sem kell, akkor szembe szállunk vele, majdnem kivétel nélkül mindnyájan.

Hát honnan van ez? Onnan, hogy a szinikerületet, melyet *mi* is óhajtottunk, nem *mi* csináltuk meg, hanem Festetich Andor gróf! Hiszen nem is volnánk magyarok; nem is volna őszinte és igaz a mi érdeklődésünk a színügy iránt, ha *így* nem volna; ha nem bántana minket az, hogy *más* csinálta meg, a mit *mi* akarunk! Azonban ez lehet kellemetlen, de nem lehet ok és nem szabad, hogy ok legyen arra, hogy ezért *agyonüssük* a kerületi rendszert, a melynek mindenesetre valami jó dolognak kell lennie, mert hiszen ha nem volna jó dolog, akkor nem kívánta volna azt már rég óta színész és szinpartoló egyaránt!

Az is bánt bennünket, hogy a szini-kerület létesítése ránk *kényszeríti* Micseyt. Mert Micsey nélkül nem lehetne *már most* megcsinálni a szini-kerületet; mert Micseyt már akkor megválasztotta a színügyi tekintetben fontos és a létesítendő szinikerületből azért ki nem hagyható Deés városa, a midőn a szinikerület létesülése nem volt ilyen aktuális. Mindenesetre kellemesebb lett volna, ha *mi* *kényszeríthetünk* volna másokat, hogy *azt a színigazgatót* válasszák meg, a kit *mi* akarunk, mert mindig kellemesebb az erőszakot *elkövetni*, mintelszenvedni. Amde Tiszayné társulatát akkor sem erőszakolhattuk volna rá senkire, mert Tiszayné *nem* akarja a szinikerületet átvenni. *hanem* abból csak *egyetlen egy* várost: Brassót!

*) A szászok a következő városokat akarják szinikerületté egyesíteni: Szászváros, Szászsebes, Brassó, Nagyszeben, Medgyes, Segesvár, Szászrégen, Beszterce.

Más társulatot pedig Micseyn kívül ugyan ki tudna megnevezni, a mely hajlandó volna kerületünkbe jönni? És ha tudna, ki áll jót azért, hogy az jobb volna mint a Micsey társulata! És aztán a dologban talán egy kis tévedés is van. Nem kényszeríti ránk senki Micseyt, hanem *mi* magunk; azon *mi* régi ohajtásunk, hogy legyen kerületi rendszer. Hiszen akár mikor csinálnánk szinikerületet, azt sohasem csinálhatnók meg *más* városok nélkül és mihelyst *másokkal* csinálunk valamit, mindjárt *engednünk* kell valamit kizárólagos jogainkból és bele kell nyugodnunk kívánságokba, a melyek nem a mieink, sőt nemcsak nem a mieink, de talán nem is tetszenek nekünk, a magunk elé tűzött célt azonban előmozdítják, sőt talán egyedül teszik lehetségessé. Hát miért ne engednénk valamit — mondjuk — mások akaratának, ha annak következtében viszont a sors enged a *mi akaratunknak*, megengedi azt, hogy létesüljön előbb a mint hittük és vártuk a rég óhajtott szinikerület.

Hiszen csak ne épen a Micseyt erőszakolnák ránk, hanem a kolozsvári társulatot. Akkor nem volna baj a *kényszerűség*. Ebből az következik, hogy a Micsey társulata nem elég jó és *mi* nem az erőszak, nem a kényszerűség ellen küzdünk, hanem a rossz társulat ellen. És valóban, a kik nem ismerik Micsey társulatát és nem látták előadásait, azok azt mondják, hogy a társulat rossz; a kik pedig látták és ismerik, így p. o. Festetich Andor gróf ur, azok azt mondják, hogy a társulat jó és megfelelő és olyan *összevágó* előadásokat produkál, mint akár Kresányi. Hát miért ne érdemelnének azok is legalább annyi hitelt, a kik látták a társulatot, mint azok, a kik nem látták. Hát miért kellene azok bírálata folytán, a kik nem látták a társulatot, kétségbeesnünk és miért ne lehetne azoknak, a kik látták, köztük a színészet országos felügyelőjének szaván is, felbátorodnunk?

HIREK.

Brassó, okt. 31.

— Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt pénteken jelenik meg.

— Halottak napja. Hullnak a falevelek, szárazon, disztelenül meredeznek a fák ágai az égfelé. Hűvös, borzongatás szelek süvöltenek. Az elmúlás, az enyészet borongós jelei tűnnek föl mindenfelől.

E szomorú keretbe van belefoglalva a temetők csendes lakóinak ünnepe, melyen kigyulnak az emlékezet, a kegyelet mécei a sirokon; koszorúk, virágok ékesítik a letarolt halmokat, s forró könnyek hullnak a megdermedt hantokra. . . .

A halottak pedig alusznak csendesen. . . . Körülöttük zsibong a temető. A máskor annyira elhagyatott, csendes sírkertből halk zsongás, zokogás, fohász kél szárnyra. A mécsék, gyertyák serezegnek, el-el fujja a csipős őszi szél, de meggyújtják újra a gondos kezek.

A halottak pedig alusznak. . . . Sirjuk mélyére nem hatnak a kegyelet, a megemlékezés hangjai, jelei. . . . Ők nem tudják, hogy mi történik fölöttük. . .

— Katonák esküje. A Brassóban állomásozó ujenczok és póttartalékosok, akik október havában vonultak be, holnap teszik le az ünnepélyes esküt.

— **Iskolai ünnepély.** A brassói román kath. főgymnásium a magyar ifjúság védőszenntjének szent Imre hercegnek tiszteletére f. évi november hó 5-én — hétfőn — d. e. nyilvános ünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendjét lapunk közelebbi számában közöljük.

— **Elhunyt lelkész.** Mély magilletődéssel értesültünk arról a lesújtó csapásról, mely Harsányi István brassói ág. ev. segédlelkészt, magyar társadalmunk e lelkes és tehetséges tagját érte. Édes atyja, Harsányi Sándor orosházi evang. lelkész, egyházának és a hazának mindenkor hű, közbecsülésben állt munkása, f. hó 29-én életének 68-ik, házasságának 38-ik évében rövid szenvedés után Orosházán elhunyt. Lesújtott barátunk fájdalmát enyhítse a brassói magyarság osztatlan részvéte.

— **Iskola felavatási ünnepély.** Említettük már, hogy a hosszufalusi állami polgári iskola nov. hó 4-én iskola felavatási ünnepélyt és az intézetek első gondnoksági elnöke b. e. kaposi Molnár Viktor arezképének leleplezésével kapcsolatban emlékünnepelet rendeznek. Erre az ünnepélyre a vallás-és közoktatásügyi miniszter — aki nem jöhet el — Molnár Viktor miniszteri tanácsost küldte ki.

— **A prázsmári angyalcsinálók.** Prázsmárt az elmúlt években egész üzletszerűen üzték egynémely erkölcsös szász nők az — angyalcsinálás gyalázatos bűnét. A dolog azonban a hatóságok tudomására jutott, megindították a nyomozást, s most h a r m i n c h a t vádolt fog vétkes cselekedeteiről beszámolni. A főtárgyalás pénteken (nov. 2-án) dél-előtt 8 órakor veszi kezdetét.

— **A székely ipar támogatása.** A kereskedelmi miniszter a Kovászna és vidéke ipari hitelszövetkezetnek 3000 korona feltételeken visszafizetendő kölcsönt és 800 korona berendezési segélyt engedélyezett.

— **Csalás könyöradományokkal.** Hunyadmegye Ribicsóra községéből több egyén kelt utra Romániába, szabályszerűen kiállított gyűjtőkönnyvel, hogy templomuk és iskolájuk részére gyűjtést eszközöljenek. A mint azonban két ilyen gyűjtő a határt átlépni akarta, Wellesz határállomás-vezető megvizsgálta őket, hogy nincs-e náluk csempészett tárgy s ekkor akadt rá a gyűjtőkönnyre, melyben a főszolgabíró neve előtt használt pecsétlenyomat keltette fel gyanuját, mivel a körirat közepén a magyar czimer diszlett, ezt pedig tudvalevőleg a megyei közigazgatási hatóságoknak használniok még nincs megengedve. Vallatóra fogta tehát az oláhokat s kitűnt, hogy a községi bíró, jegyző, pap és főszolgabíró nevei is megvannak hamisítva a könyvben. Beösmerték erre aztán a „gyűjtők“, hogy a mint utrakészen hazulról elindultak, egy emberrel találkoztak, ki megtudva Oláhországba menő szándékukat, behívta magához és 4 korona lefizetése ellenében egy könyvet adott át, minden további felvilágosítás nélkül s azzal kecségtette őket, hogy erre kapnak elég pénzt Oláhországban minden munka nélkül s csak azt kötötte lelkükre, hogy őt valahogyan el ne

árujják. Persze az oláhok ezt hiven be is tartották. A határállomás-vezető az orbai járási főszolgabíróhoz küldötte őket, honnén rögtön továbbították a körösbányai főszolgabíróhoz, mint a kinek nevét és pecsétjét hamisították. Talán eme leleplezés folytán a román határon lévő oláh vámhivatalnokok jelentésére hajsza indult meg, mert alig három nap múlva újból három ribicsórai oláhot küldött Wellesz a kovásznai főszolgabíróhoz hasonló gyűjtőkönnyvel, kik azonban már gyűjtöttek is Romániában egy kis összeget. Ezeket is átkísérték Körösbányára. Szombaton délután pedig sürgönyileg jelentette a kovásznai határállomás-vezető, hogy ismét két ribicsórai oláhot tartóztatott le gyűjtőkönnyvel és pénzzel, kik szintén Oláhországból jöttek s kiket átadott a csendőröknek. Csinos állapotok vannak tehát Ribicsórán s ha így tart a dolog, a végén Ribicsóra község összes lakossága csendőri fedezettel fog hazatérni.

— **Igazságügyi kinevezés.** A király dr. Stavarasz Hugó karánsebesi törvényszéki aljegyzőt, a sárkányi járásbíróhoz albiróvá nevezte ki.

— **Wasserthal előléptetése.** A váravárt novemberi előléptetések megtörténtek a katonaságnál. Igen sok soron kívül való előléptetés történt különösen a vezérkari tisztek között. Ez utóbbiak között egy emlékezetes nevet is találni, Wasserthal kapitányt, aki tudvalevően Nagyszébenben a helyszínen agyonszurt egy főhadnagyot, aki családi békéjét feldulta. Wasserthal most soron kívül első osztályú vezérkari százados lett.

— **Magyar művészek Bukarestben.** Fővárosi lapokban olvassuk, hogy a román konzulátus felszólítására a budapesti művészvilág három illusztris tagja legközelebb föllép a román udvar előtt. A művészársaság tagjai: Márkus Emilia asszony a Nemzeti Színház, Blätterbauer Gizella k. a. az Operaház tagja és Somogyi Dezső zongoraművész. A művészársaság november elején indul utnak.

— **Kamarai költségvetés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara 1901. évi költségvetését 22.730 korona bevétellel és 22.260 korona kiadással irányozták elő. A fölösleg tehát 470 korona.

— **Az ipari törzskönyvek.** Az iparfejlesztési és kormányzati célokra szolgáló ipari törzskönyvnek szervezését már befejezték a kereskedelmi miniszteriumban. Az összeállítás megkezdése előtt azonban Hegedüs miniszter ismerni óhajtotta azoknak a közigazgatási hatóságoknak a nézeteit, a melyek ipari s ezzel kapcsolatos ügyekkel foglalkoznak s a melyeknek közreműködésével az ipari törzskönyvek összeállításának szükséges voltát egyhangulag elismerte. Az értekezlet tagjai kifejezést adtak annak, hogy a nagyszabású munkát végrehajtása, a mely hivatva van arra, hogy a magyar ipar számbeli adatait, az ipartelepek, a munkaadók és a munkások számát bármely időpontban pontosan feltüntesse, nehézségekbe nem fog ütközni. Hegedüs Sándor miniszternek a hazai ipar előmozdítására irányuló tö-

rekvéseit minden tekintetbe osztva, a törvényhatóságok képviselői a munkát végrehajtásánál való közreműködésüket a legnagyobb készséggel megígérték. A tervezetet kevés, a gyakorlati életnek megfelelő módosítás után elfogadta az értekezlet.

— **A kivándorlás.** Az elmúlt évben a kivándorlás hazánkból igen jelentékeny volt, ámbár korántsem üti meg azt a számot, a mit 1900 mutatni fog. A kivándorlóknak egyharmada nő. Első helyen állnak számszerint a tótok 43%-kal, aztán a magyarok 24%-kal, az oláhok 13%-kal, a ruténok 11%-kal. A tótoknál az évi természet es szaporodás 26.000 volt hivatalos kimutatás szerint pedig kivándorolt 14.000. A legerősebb a kivándorlás a Tisza jobbpartjáról, aztán Erdélyből, legesekélyebb a Duna és Tisza közül és Tisza balpartjáról. A legszomorubb a dologban, hogy Abauj-Tornában, a Szepességben és Sárosban sokkal többen vándorolnak ki, mint a mennyien születnek, úgy hogy ott a népesség apadóban van. Ungban és Zemplénben a születések csak éppen hogy fölülmulják a kivándorlást.

— **Irodalmi esemény.** A magyar irodalmi hívei ez idő szerint alig beszélnek másról, mint arról a hatalmas vállalatról, amely a Légrády testvérek kiadásában most indult meg. A 200 füzetre vagyis tíz kötetre rugó irodalmi műcime: „Az állatok világa.“ Szerkesztője Méhely Lajos, a magyar tudományos akadémia és több külföldi tudományos társulat levelező tagja. Az első füzet hű képét adja az egész munkának és mindenkit meggyőzhet arról, hogy nemcsak tanulságos, de érdekes mű lesz, mert hát „Az állatok világa“ a legjobb példa arra, hogy a tudományt mint lehet népszerűsíteni. A magyar Brehm kétféle kiadásban fog az olvasó közönség elé kerülni, u. m. bekötött és füzetes kiadásban. A bekötött kiadás első kötete 1901. január hó folyamán fog megjelenni. Ezentúl minden további félév egy-egy újabb kötetet fog a könyvpiacon hozni, s így öt év lefolyása alatt a 10 kötetből álló mű teljesen be lesz fejezve. Minden kötet 18 koronába fog kerülni, az egész 10 kötet ára tehát diszes félbörkötésben 180 korona. Az egész mű 200 füzetből fog állani, melyeknek ára 80 fillér lesz; a diszes bekötésű tábla 3 koronáért lesz kapható. A füzetes kiadás semmi esetre sem fog több mint 200 füzetre terjedni. Mutatványfüzetet és tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentesen küld.

Foulard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól feljebb — 14 méter! postabér és vámmmentesen szállítva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülönben fekete-fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 kr. 14 frt. 65 krig méterenként.

HENNEBERG G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari sz. llító) Zürichben

Sirkoszorukat

nagy választékban és olcsó árak mellett ajánl WÉBER RÓBERT.

OSZTÁLYSORSJEGYEK KAPHATÓK

BRASSÓI BANK ÉS RAKTÁRHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

Hirscher-utca 2.

Főnyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

1/1: kor. 12.—. 1/2: kor. 6.—. 1/4: kor. 3.—. 1/8: kor. 1.50.

Első húzás november 15.

Boros és sörös hordók gyári áron kaphatók

özv. Csalotzky Jánosnénál

Brassó, Hátulsó-u. 14.

Ugyanott minden a kádár szakmába vágó megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

BARTHA ISTVÁN

liszt- és terménykereskedésében

(Hirscher-utca 20.)

naponta friss theavaj kapható:

1/4 kgr. à 60 fillér.

1/8 " " 30 "

629 (1—8)



NAGY ALKALMI VÉTEL!

Czipők 10%-kal olcsóbb!

A téli idő előhaladott-sága miatt a raktár egy nagy részének

november hó 1-étől február végéig

a cipők talpába nyomott árból 10%-ot engedünk

Tisztelettel

Michelstädter S. E. & H.

Párisi világkiállítás:
XVIII. csoport aranyérem, XIII csoport ezüstérem

Az őszi és téli idényre

bátorkodunk a t. cz. közönségnek **legjobb-hirnevű és igen szolid** gyártmányainkat legjobban ajánlani, főképpen:**Öltöny-, felöltő- és téli kabátszöveteket** legdivatosabb mintázatban **egyenruhaszöveteket** katonatisztek és köztisztviselők számára.**Posztókat és lodenszöveteket, vegre uri plaideket, agytakarókat és szőnyegeket.**

Künnö tisztelettel

Scherg Vilmos és társai

posztó-gyar

Brassó.

Budapesti 1885-ki és 1896-ki kiállítások Jurytagjai.

Diszoklevél Komárom és Temesvár.

Nagy állami aranyérem Budapest. Aranyérem Pécs.

UJDONSÁG.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy az idei szüret alkalmából Szegzárdon és Kisküküllő mentén *kitűnő minőségű*

szegzárdi és küküllőmenti

vörös és fehér borokat

vásároltam be a helyszínen személyesen, melyek *eredeti tiszta* minőségükben vendéglőben vagy házhoz hordva, az itteni borok piaci árán kaphatók. Ugyisintén kosztosokat is elfogadok háznál vagy házhoz hordva a legjutányosabb árban.Minthogy tudtommal *ily kitűnő* minőségű borok a helyi vendéglők *egyikében sem* állanak a t. cz. közönség rendelkezésére, boraimra a mélyen tisztelt közönség figyelmét ez uton felhívni bátorkodom. Tisztelettel

Pásztori István

(6—1)

Az „Arany oroszlán” vendéglő tulajdonosa.

Brassó, Bolonya 23. sz.

KIADÓ.

Zernest községben egy újonnan épült bolt helyiség a fő-utczában és a cseluloze-gyár közelében a legjobb helyen.

A lakás áll 3 szobából, tágas pinczéből, egy nagy hiuból. November hó 1-én már be lehet költözödni.

Bővebbet Daradies Elek-nél, vendéglős és tulajdonos Zernest.

Grünwald Albert
butorkereskedő
Brassó,
Kapu-u. 47—49.
Legnagyobb
butorraktár
a Reinhart Fülöp
aradi butorgyáros
híveves készítményei
gyári áron.

30 hálószoba
30 ebédlő
50 szalon és
több uriszoba
barock,
renaissance,
secessió és
ónémet stílusban
állandóan raktáron
vannak.

Nagy választék
szalon- és futó
szőnyegekben.
Párisi, berlini,
brüsseli stb.
selyem, peluche
szövetekben.

Kezeskedik
kitűnő minőségű,
rendkívüli
olcsó árak mellett.
Vidéki
megrendelések a
legpontosabban
eszközöltetnek.